

Sygn. akt IV U 1194/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 czerwca 2014r. w S.

odwołania S. R.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 10 września 2013 r. (Nr (...))

w sprawie S. R.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo S. R. do emerytury rolniczej od 1 sierpnia 2013 roku.

Sygn. akt: IV U 1194/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 10 września 2013r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 i 20 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił S. R. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wynoszącego co najmniej 30 lat, a jedynie 26 lat, 7 miesięcy i 21 dni. Organ rentowy wskazał, że przy ustalaniu prawa do emerytury nie uwzględniono okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 20 sierpnia 1971r. do 18 listopada 1973r., od 19 listopada 1973r. do 20 marca 1975r. oraz od 1 sierpnia 1976r. do 20 października 1976r. z uwagi na brak potwierdzenia posiadania gospodarstwa rolnego przez rodziców ubezpieczonej po 1971r. oraz z uwagi na to, że pod adresem zamieszkania rodziców ubezpieczona zameldowana była tylko do 18 listopada 1973r.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła S. R. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej. Podniosła, że do okresu wymaganego do emerytury należy doliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia ,tj. od 20 sierpnia 1971r. do 20 marca 1975r. Wskazała, że jej ojciec B. S. zmarł wcześniej na zawał serca (w dniu 20 kwietnia 1971r.) i po jego śmierci pomagała mamie i bratu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Przez pewien czas była zameldowana w B., gdyż liczyła na znalezienie tam pracy. Pracy jednak nie znalazła i przez cały czas mieszkała w domu rodzinnym i pracowała w gospodarstwie rolnym. Trwało to do 20 marca 1975r., po czym podjęła pracę zawodową. Od grudnia 1985r. pracowała w gospodarstwie rolnym teściów, a następnie we własnym gospodarstwie

rolnym. Okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, teściów, a następnie we własnym gospodarstwie rolnym uzasadniają – w jej ocenie – przyznanie jej prawa do emerytury (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27 sierpnia 2013r. S. R., która w dniu (...) ukończyła 55-ty rok życia wystąpiła do Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o ustalenie jej prawa do emerytury rolniczej na podstawie art.19 i 20 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. We wniosku wskazała, że zaliczeniu do emerytury powinny podlegać okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 20 sierpnia 1971r. do 20 marca 1975r. i od 1 sierpnia 1976r. do 20 października 1976r. (wniosek o emeryturę i kwestionariusz okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia k.1-2 akt emerytalnych).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku decyzją z 10 września 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury ponosząc, że wykazała ona 26 lat, 7 miesięcy i 21 dni okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu zamiast wymaganych przez ustawę co najmniej 30 lat. Zaliczony okres to czas od 1 stycznia 1987r. do 21 sierpnia 2013r. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonej do emerytury okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16. roku życia ,tj. od 20 sierpnia 1971r. do 18 listopada 1973r., od 19 listopada 1973r. do 20 marca 1975r. oraz od 1 sierpnia 1976r. do 20 października 1976r. z uwagi na brak potwierdzenia posiadania gospodarstwa rolnego przez rodziców A. i B. S. oraz z uwagi na to, że pod adresem zamieszkania rodziców ubezpieczona zameldowana była tylko do 18 listopada 1973r. (decyzja z 10 września 2013r. k.27 akt emerytalnych).

Ubezpieczona S. R. urodziła się w dniu (...) w miejscowości W. gmina S. powiat (...). Rodzice ubezpieczonej B. i A. małż. S. byli posiadaczami gospodarstwa rolnego położonego w w miejscowości W. o powierzchni 7,45 ha. Z uwagi na wczesną śmierć ojca ubezpieczonej B. S. – w kwietniu 1971r., prowadzenie gospodarstwa rolnego przejął brat ubezpieczonej K. S.. Na brata ubezpieczonej K. S. wydany został również w dniu 28 grudnia 1973r. Akt Własności Ziemi przedmiotowego gospodarstwa rolnego stwierdzający stan prawny na 4 listopada 1971r. (Akt Własności Ziemi z 28 grudnia 1973r. wydany na K. S. syna B. i A. S. – w kopercie na k.7 akt sprawy). Ubezpieczona od urodzenia mieszkała z rodzicami na terenie powyższego gospodarstwa. Po ukończeniu szkoły podstawowej w 1970r. ubezpieczona nie kontynuowała nauki. W dalszym ciągu mieszkała w gospodarstwie rolnym rodziców, a po śmierci ojca w kwietniu 1971r. wraz z matką pomagała bratu K. S. w pracy na gospodarstwie rolnym. Stan taki istniał do 20 marca 1975r. Od 18 grudnia 1973r. ubezpieczona była zameldowana poza miejscem faktycznego zamieszkania – w B. przy ul. (...) (zaświadczenie k.19 akt emerytalnych). Był to adres kolegi brata ubezpieczonej. Ubezpieczona starała się wówczas o pracę w tamtejszym Zakładzie (...) i liczyła, że miejsce zameldowania może jej w tym pomóc. Faktycznie przez cały czas ubezpieczona mieszkała w rodzinnej wsi W., gdzie pracowała w gospodarstwie rolnym brata K. S., pracy w B. nie podjęła. W dniu 21 marca 1975r. ubezpieczona podjęła pierwszą pracę zawodową w Zakładach (...) w L. i w związku z tym wyjechała z rodzinnej miejscowości. Pracę tę wykonywała do 31 lipca 1976r. (świadcstwo pracy z 31 lipca 1976r. k.9 akt emerytalnych). We wskazanym okresie ,tj. ukończenia 16. roku życia w dniu 20 sierpnia 1971r. do 20 marca 1975r., a zatem przez 3 lata i 7 miesięcy ubezpieczona stale - codziennie przez 8-10 godzin pracowała w gospodarstwie rolnym brata K. i wykonywała wszystkie konieczne prace – polowe, przy żniwach, wykopkach oraz w obejściu – przy obrządki zwierząt. W gospodarstwie uprawiane było zboże, ziemniaki oraz hodowane zwierzęta - trzoda chlewna, krowy, owce, 2 konie do prac polowych. Po zakończeniu pracy w L. – w dniu 31 lipca 1976r., od 1 sierpnia 1976 r. ubezpieczona ponownie zamieszkała w gospodarstwie rolnym brata K. S. w W. i mieszkała tam pracując w gospodarstwie rolnym do 20 października 1976r. Od 21 października 1976r. ubezpieczona podjęła pracę w Zakładach (...) w S. i kontynuowała ją do 30 listopada 1985r. W czasie tej pracy – w dniu 30 kwietnia 1982r. ubezpieczona ukończyła trzyletnie Studium Zawodowe Zespołu Szkół Zawodowych nr (...) w S. na podbudowie szkoły podstawowej. Ubezpieczona poza bratem K. S., który przejął gospodarstwo rolne, posiadała jeszcze inne rodzeństwo, ale uczyło się ono poza domem rodzinnym (świadcstwo pracy za okres zatrudnienia w Zakładach (...) w S. k.7-8 akt emerytalnych, świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej k.9 akt sprawy, zeznania świadków: F. W.

k.10v-11 - nagranie od minuty 5 do 11, F. B. k.11 – nagranie od minuty 11 do 16 i zeznania ubezpieczonej k.11-11v – nagranie od minuty 17 do 20 i k.8-8v – nagranie od minuty 1 do 17).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej S. R. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.19 ust.2 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi (kobiecie), który spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek 55 lat i podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat, a także zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W myśl art.20 ust.1 pkt 1 i 2 powyższej ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art.19 zalicza się okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990 oraz prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia było ustalenie, czy okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców, a w istocie brata ubezpieczonej K. S. powinien być zaliczony do okresu, od którego zależy prawo do emerytury. Zaliczenie tego okresu trwającego od 20 sierpnia 1971r. do 20 marca 1975r., a zatem przez 3 lata i 7 miesięcy nakazywałoby uznać, że ubezpieczona spełnia przesłankę co najmniej 30 letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego, a tym samym spełnia wszystkie przesłanki wymagane do nabycia emerytury rolniczej (pozostałe przesłanki pozostawały niesporne). Uznany przez organ rentowy okres wynosi bowiem 26 lat, 7 miesięcy i 21 dni, a po uzupełnieniu w/w okresem wynosiłby ponad 30 lat – dokładnie 30 lat, 2 miesiące i 21 dni.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że wskazany okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu przez ubezpieczoną 16. roku życia ,tj. od 20 sierpnia 1971r. do 20 marca 1975r. podlega zaliczeniu do okresu wymaganego do emerytury rolniczej. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w okresie tym, przypadającym przed 1 stycznia 1983r., ubezpieczona stale pracowała w gospodarstwie rolnym, przy czym jak wynika ze złożonego Aktu Własności Ziemi w rozpatrywanym okresie właścicielem tego gospodarstwa był brat ubezpieczonej K. S., który przejął gospodarstwo w związku z przedwczesną śmiercią ojca B. S.. Ze spójnych i logicznych zeznań świadków w osobach starszych (...) oraz ze spójnych i rzeczowych zeznań samej ubezpieczonej wynika, że w okresie tym ubezpieczona codziennie pracowała w przedmiotowym gospodarstwie rolnym wykonując w nim wszystkie potrzebne prace – tak polowe, jak i w obejściu. Należy podkreślić, że po ukończeniu szkoły podstawowej ubezpieczona nie kontynuowała nauki, co dodatkowo wiarygodnym czyni jej twierdzenie, że pracowała w gospodarstwie rolnym. Ze złożonego świadectwa szkolnego (na k.9 akt sprawy) wynika, że szkołę zawodową ubezpieczona ukończyła znacznie później ,tj. w czasie zatrudnienia w Zakładach (...) w S. – w dniu 30 kwietnia 1982r. W spornym okresie ubezpieczona nie pozostawała również w zatrudnieniu, gdyż pierwszą pracę podjęła dopiero w dniu 21 marca 1975r. (vide: ustalenia faktyczne). Ustaleń Sądu co do pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym nie podważa również fakt, że od 18 grudnia 1973r. ubezpieczona zameldowana była poza miejscem faktycznego zamieszkania ,tj. w B.. Należy podkreślić, że miejsce zameldowania nie przesądza o miejscu zamieszkania i faktycznego pobytu. Z zeznań świadków i ubezpieczonej wynika, że przez cały wskazany okres ubezpieczona zamieszkiwała na terenie gospodarstwa rolnego, a zameldowanie miało jej pomóc – w ówczesnych warunkach – w uzyskaniu pracy w Zakładzie (...) w B.. Pracy tej jednak nie podjęła i przez cały czas - do 20 marca 1975r. pracowała w gospodarstwie rolnym brata w W..

Mając na uwadze powyższe okoliczności i działając na podstawie art.477.14§2 Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że S. R. przysługuje prawo do emerytury rolniczej poczynając od 1 sierpnia 2013 ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczona zgłosiła wniosek o świadczenie. W tej dacie tej ubezpieczona spełniała wszystkie przesłanki do nabycia tego świadczenia.